

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN VĂN LÂM

PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH DẠY HỌC
MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG
PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN ĐIỆN BIÊN ĐÔNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN VĂN LÂM

**PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH DẠY HỌC
MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG
PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TRUNG HỌC CƠ SỞ
HUYỆN ĐIỆN BIÊN ĐÔNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8 14 01 14

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Phí Thị Hiếu

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Các số liệu công bố của các tổ chức và cá nhân được tham khảo và sử dụng đúng quy định. Các kết quả trình bày trong đề tài là trung thực và chưa được ai công bố trong bất cứ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 03 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Văn Lâm

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ quý báu của các thầy cô giáo, các anh chị, các em và các bạn. Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tôi xin được bày tỏ lời cảm ơn chân thành nhất!

Tôi xin cảm ơn Ban Giám hiệu, Quý thầy cô giáo Khoa Quản lí giáo dục, phòng Đào tạo sau đại học của trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập và hoàn thành luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc, lời cảm ơn chân thành nhất tới **PGS. TS Phí Thị Hiếu** - người hướng dẫn khoa học: cô giáo đã hết lòng giúp đỡ, hướng dẫn, động viên và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, các thầy giáo cô giáo Phòng Đào tạo, Trường CĐSP Điện Biên đã quan tâm, tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu tại trường.

Qua đây tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới các đồng chí lãnh đạo Phòng Giáo dục huyện Điện Biên Đông đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi được tham gia học tập và trong quá trình thực hiện luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn BGH, các đồng chí cán bộ giáo viên các trường: PTDTBT THCS: Sa Dung, Nong U, Pú Nhi, Chiềng Sơ, Pú Hồng; các bạn bè đồng nghiệp đã giúp đỡ trong suốt quá trình học tập nâng cao trình độ, nghiên cứu khoa học và viết luận văn.

Do điều kiện thời gian và năng lực bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn chắc chắn sẽ còn nhiều khiếm khuyết. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các thầy cô giáo và bạn bè, đồng nghiệp để luận văn tiếp tục được hoàn thiện.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 03 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Văn Lâm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giới hạn nghiên cứu của đề tài	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Vài nét về lịch sử nghiên cứu vấn đề	6
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài	6
1.1.2. Các nghiên cứu trong nước	9
1.2. Một số khái niệm cơ bản	11
1.2.1. Chương trình, chương trình dạy học	11
1.2.2. Chương trình phổ thông tổng thể, chương trình dạy học địa phương, chương trình dạy học nhà trường, chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên... 15	
1.2.3. Phát triển, phát triển chương trình, phát triển chương trình dạy học	18
1.3. Một số vấn đề cơ bản về phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS	20

1.3.1. Đặc điểm tâm lí của học sinh Phổ thông dân tộc bán trú Trung học cơ sở.....	20
1.3.2. Mục tiêu của phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	22
1.3.3. Nội dung phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	23
1.3.4. Quy trình thực hiện phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	28
1.4. Quản lí phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	30
1.4.1. Kế hoạch hóa phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	30
1.4.2. Tổ chức thực hiện phát triển chương trình đào tạo	32
1.4.3. Chỉ đạo thực hiện phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	33
1.4.4. Kiểm tra đánh giá việc thực hiện kế hoạch phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	34
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS.....	35
1.5.1. Yếu tố chủ quan.....	35
1.5.2. Yếu tố khách quan	36
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	39
Chương 2: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐIỆN BIÊN ĐÔNG	40
2.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	40
2.1.1. Vài nét về khách thể khảo sát.....	40

2.1.2. Tổ chức khảo sát thực trạng	41
2.2. Thực trạng phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên	43
2.2.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lí, giáo viên về vai trò của phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông tỉnh Điện Biên	43
2.2.2. Thực trạng phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên	45
2.3. Thực trạng quản lý phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông tỉnh Điện Biên...	50
2.3.1. Thực trạng lập kế hoạch phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông tỉnh Điện Biên	50
2.3.2. Thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông tỉnh Điện Biên	53
2.3.3. Thực trạng chỉ đạo thực hiện kế hoạch phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông tỉnh Điện Biên	54
2.3.4. Thực trạng kiểm tra đánh giá hoạt động phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên	57
2.4. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên	59
2.5. Đánh giá chung về thực trạng phát triển chương trình dạy học môn khoa học tự nhiên ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên	62

2.5.1. Những ưu điểm	62
2.5.2. Những hạn chế	63
2.5.3. Nguyên nhân của những hạn chế.....	64
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	65
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH DẠY HỌC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở CÁC TRƯỜNG PTDTBT THCS HUYỆN ĐIỆN BIÊN ĐÔNG.....	66
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	66
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	66
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	66
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi của các biện pháp	66
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ của các biện pháp	67
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	67
3.1.6. Nguyên tắc đảm bảo mục tiêu dạy học các môn KHTN.....	68
3.2. Biện pháp phát triển chương trình dạy học môn KHTN ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông, tỉnh Điện Biên	68
3.2.1. Nâng cao năng lực nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên dạy học môn KHTN ở các trường PTDTBT THCS huyện Điện Biên Đông về sự cần thiết phải phát triển chương trình dạy học môn KHTN.....	68
3.2.2. Bồi dưỡng năng lực phát triển chương trình cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên của các trường PTDTBT THCS	70
3.2.3 Lập kế hoạch phát triển chương trình dạy học môn KHTN căn cứ trên kế hoạch phát triển chương trình tổng thể ở các trường PTDTBT THCS	73
3.2.4. Đầu tư cơ sở vật chất đáp ứng yêu cầu phát triển chương trình dạy học môn KHTN	75
3.2.5. Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả phát triển chương trình dạy học môn KHTN ở các trường PTDTBT THCS	76
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	79

3.4. Khảo nghiệm tính cần thiết và khả thi của các biện pháp	79
3.4.1. Mục đích, đối tượng khảo nghiệm.....	79
3.4.2. Nội dung và cách tiến hành khảo nghiệm	79
3.4.3. Kết quả khảo nghiệm.....	81
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	84
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	85
1. Kết luận.....	85
2. Khuyến nghị.....	86
2.1. Đối với Huyện ủy, Ủy ban nhân dân huyện Điện Biên Đông.....	86
2.2. Đối với Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Điện Biên Đông.....	87
2.3. Đối với các trường PTDTBT THCS của huyện Điện Biên Đông.....	87
2.4. Đối với đội ngũ giáo viên	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	88
PHẦN PHỤ LỤC	90

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

CBCC	:	Cán bộ công chức
CBQL	:	Cán bộ quản lý
CT	:	Chương trình
CSVCS	:	Cơ sở vật chất
GV	:	Giáo viên
NV	:	Nhân viên
SL	:	Số lượng
VC	:	Viên chức
KHTN	:	Khoa học tự nhiên
PTDTBT	:	Phổ thông dân tộc bán trú
THCS	:	Trung học cơ sở